

Shoda přísudku s podmětem (I.)

Základní škola a Mateřská škola Sedlnice

Mgr. Jaroslava Rusková, 2011
VY_32_INOVACE_G10_9 – ČJ – Ru – 10

Shoda přísudku s podmětem

podmět v množném čísle	koncovka přičestí minulého
rodu mužského životného chlapci	- i četli
rodu mužského neživotného zástupy, stroje	- y stály
rodu ženského ženy, děti	- y četly
rodu středního děvčata	- a četla
rodíče, lidičky, koně, sněhuláci, ukazatelé /dnové/	- i stáli
podmět všeobecný	- i Hlásili to v rozhlase.

Doplňte i./y./a.

Ulice byl__ přeplněny jedoucimi automobily.
Kvetoucí stromy na jaře překrásně voněl__ .
Lodě přivázely__ koření a drahé kovy .
Cestovatelé se vrátili__ z jižní Afriky. Sestry nakoupily__ stejné dárky. Stravenky chlapci koupili__ pozdě. Rodiče splnili__ přání dětí. Davy lidí proudily__ na náměstí. Vystoupili__ jsme z vlaku. Smečky psů se hnaly__ k lesu. Dvě dvojice chlapců se přihlásily__ do soutěže. Přicházel__ zima a dni se zkracovaly__ . Koně stáli__ se svěšenými hlavami. Děti stavěly__ sněhuláky. Tři naše pěvecké soubory se zúčastnily__ soutěže v Itálii.

Řešení:

Ulice byly přeplněny jedoucimi automobily.
Kvetoucí stromy na jaře překrásně voněly.
Lodě přivázely koření a drahé kovy. Cestovatelé se vrátili z jižní Afriky. Sestry nakoupily stejné dárky. Stravenky chlapci koupili pozdě. Rodiče splnili přání dětí. Davy lidí proudily na náměstí. Vystoupili jsme z vlaku. Smečky psů se hnaly k lesu. Dvě dvojice chlapců se přihlásily do soutěže. Přicházela zima a dni se zkracovaly. Koně stáli se svěšenými hlavami. Děti stavěly sněhuláky. Tři naše pěvecké soubory se zúčastnily soutěže v Itálii.

Shoda přísudku s několikanásobným podmětem

- Je-li alespoň jeden člen několikanásobného podmětu rodu mužského životného, píše se - i.
/Tatínek a maminka šli do kina./
- Není-li žádný člen několikanásobného podmětu rodu mužského životného, píše se -y.
/Ženy a děvčata šly do kina./

Pozor: Jsou-li v několikanásobném podmětu jen podstatná jména rodu středního v množném čísle, píše se – a.

/Housata a kůzlata běhala./

Pozor:

Je-li ve větě přísudek před několikanásobným podmětem, může se koncovka přičestí minulého řídit také rodem toho podmětu, který stojí nejbliže u přísudkového slovesa.

Například:

Na hřišti byli holky i kluci.

Na hřišti byly holky i kluci.

Na zahradě pobíhaly kuřata i slepice.

Na zahradě pobíhala kuřata i slepice.

Doplňte vhodnou koncovku.

Rodiče a děti nakupoval__ v obchodním domě.
 Na koupališti se sešli__ chlapci a děvčata. Bolel__
 nás oči i uši. Zalíbil__ se mi operety. Jehně a kůz-
 lata skotačil__ v ohradě. Koně s vozem klusal__
 a lidičky na tribuně je povzbuzoval__. Laně a jele-
 ni vyhledal__ bezpečné úkryty před pytláky. Na
 slunci se vyhříval__ kočky a koťata. Holubi a
 vrány hledal__ potravu. Koně, zebry a žirafy byl__
 ve volném výběhu. Žlutá housata a kachňata se
 batolil__ na trávníku u babičky.

Řešení:

Rodiče a děti nakupovali v obchodním domě.
 Na koupališti se sešli chlapci a děvčata. Bolely
 nás oči i uši. Zalíbily se mi operety. Jehně a kůz-
 lata skotačily v ohradě. Koně s vozem klusali
 a lidičky na tribuně je povzbuzovali. Laně a jele-
 ni vyhledali bezpečné úkryty před pytláky. Na
 slunci se vyhřívaly kočky a koťata. Holubi a
 vrány hledali potravu. Koně, zebry a žirafy byli
 ve volném výběhu. Žlutá housata a kachňata se
 batolila na trávníku u babičky.

Použité zdroje:

KVAČKOVÁ, Jaromíra. Opakujeme češtinu v 7. ročníku. Brno :
 Nová škola, 2003. 56 s. ISBN 80-85607-86-7.

Anotace:

Tato prezentace se zabývá shodou přísudku s podmětem
 a jejím procvičováním.